

Lausuntopyyntö: HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Khall 24.08.2026
150/00.04.00/2026

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.

Vuonna 2027 kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen tehtävän indeksikorotuksen vaikutusta rajoitettaisiin 2,8 prosenttiyksiköllä osana valtion talouden sopeutustoimia. Tämä tarkoittaisi 93 miljoonan euron vähennystä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2027 alkaen. Vähennys toteutettaisiin alentamalla valtionosuusprosenttia 0,76 prosenttiyksiköllä vuoden 2026 tasosta. Valtionosuusprosentin kautta toteutettuna vaikutus olisi kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2026 alkaen pysyväksi päätetyn 75 miljoonan euron vähennyksen kohdentamistapaa jatkettaisiin vuonna 2026 toteutetun kohdentamistavan mukaisesti. Vähennys olisi prosentuaalisesti yhtä suuri osuus kunkin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siten, että vähennysten yhteismäärä on 75 miljoonaa euroa. Vähennystä ei kuitenkaan kohdennettaisi kuntiin, joiden peruspalvelujen valtionosuus ennen vähennystä on nolla euroa tai negatiivinen.

Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lausunnoilla oleva esitysluonnos on tarkoitus liittää osaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain niin sanottua vuosimuutoslakia, jolla säädetään valtionosuusprosentista vuodelle 2027. Ehdotus valtionosuusprosentiksi ei sisälly tähän esitysluonnokseen, koska se tarkentuu vastaa syksyllä 2026 tehtävämuutosten ja kustannustenjaon tarkentuessa.

lin kunnanhallituksen lausunto:

lin kunnanhallitus kiittää mahdollisuudesta lausua HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja toteaa, että lin kunta vastustaa esitettyjä leikkauksia peruspalvelujen valtionosuuksiin. Kuntien taloustilanne on haastava globaalien muutosten ja heikon talouskasvun takia jo ennestään. Kunnan toimintamenot ovat kasvaneet lakisääteisten tehtävien lisäysten myötä (työllisyyspalvelujen siirto kunnille, toimeentulotuen kuntaosuuden kasvu ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistuksen seurauksena. Lakisääteiset tehtävät tulee rahoittaa kunnille täysimääräisesti tai vaihtoehtoisesti keventää kuntien lakisääteisiä perustehtäviä. Valtionosuuksien indeksikorotukset tulee toteuttaa täysimääräisenä

Hallituskaudella kesken jäänyttä valtionosuusuudistusta tulee jatkaa ja uudistus tulee saada toteutettua pian seuraavan hallituksen aloittaessa. lin kunta toteaa, että hyvinvointialueuudistuksessa syntyneet negatiiviset sote-siirtoerät tulisi huomioida valtionosuusleikkauksia tehdessä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka lin kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä mainitun lausunnon valtionvarainministeriölle.
Päätös	